

„Meni je to vse eno“ — odgovoril je Jurašković — „zame je zadosti opravka tudi kje drugej!“

Tako so se razgovarjali in porazgovorili, zato da bi potlej vsak vedel, kaj in kako, kadar dobode znamenje in povelje nad Turka. (Dal. prih.)

Dopisi.

Iz Zagreba 25. junija. ☉ — Zagrebški mestni župan je prepovedal pevskemu društvu „Kolu“ svečanost mesca avgusta. Ker se že mnogi pevci ne le hrvaških društev, ampak tudi slovenskih čitavnic in čeških spolkov pripravljajo za omenjeno svečanost, se mi treba zdi razjasniti „Novicam“ to nekako čudno stvar. Tukajšnjemu moškemu zboru glasbenega zavoda se neki je za malo zdelo, da je „Kolo“ razposlalo povabila, in to je povod dalogori omenjenemu proglasu v „Narodnih Novinah“ 22. t. m. Tam pravi gospod Frigan: „društvo „Kolo“ odpratil je poziv na njemu slična društva, bez da je potražilo dozvolu ovoga poglavarstva; postupalo je neovlašteno i svojevoljno, i to tim više, šte ono kao takovo na svoju ruku nije imalo priredjivati nikakovih svečanostih.“ — Društvo „Kolo“ povabljen od odbora za gospodarsko in obrtnijsko izložbo, je res razposlalo povabila, bez da (sic!) je g. župana prosilo dovoljenja, pa „Kolo“ trdi, da ni ravno treba še posebno župana prositi za to, kar ima v svojih štatutih utemeljeno. Le policija bi mu mogla zabraniti svečanost, pa še ona ne brez važnih razlogov. Odbor društva „Kola“, ki županove zabrane še v roke ni dobil (mogel jo je brati edino v „Narodnih novinah“) bode storil, kar mu dolžnost njegova velewa, brž ko pride v Zagreb predsednik društva, advokat Mrazović; potem bode se zvedilo, ali sme povabiti k svoji svečanosti kogar mu je drago, ali kogar bi gospod Frigan rad vidil!*) — Dozdaj se je oglasilo pevcev že blizo 100 iz Prage, Dunaja, Ljubljane, Križevca itd. Prvi se je oglasil glasoviti tenorist Lukes iz Prage. — V programu označeni zbori so že litografirani; kdor jih želi, naj se obrne do gosp. Slav. Lžičar-a v Zagreb, ki mu jih bode brž poslal. — Tako pa da se vidimo srečni in veseli v Zagrebu!

Iz Zagreba. (Gospodu V. l.) Rokopisi glagolski in istrijske narodne pesme so zaležale pri podpisnem, ker je g. M. s. . . glagolske spise vse do teh dni imel pri sebi, iz namena, da najde kaj shodnega za arhiv jugoslavenski. Sedaj je vse izročeno muzeju.

24. junija 1864.

J. M.

Ptuj na Štaj. 24. junija. Včeraj je ptujska čitavnica, ko je prejela vladno dovoljenje, imela svojo prvo veliko skupščino, pri kateri je bilo blizo 70 udov priučojih. Za odbornike so izvoljeni gospodje: Čuček, Raič, dr. Petovar, dr. Mravljak, dr. Bošnjak, Herman, Šenveter, Krajnc in Švajgl. Brž po volitvi se je ta odbor ustanovil in izvolil gosp. Čučeka za ravnatelja, Šenveterja za podravnatelja, Hermana za tajnika in dr. Petovarja za blagajnika. Dalje je skupščina še sklenila, da se 1. julija ima čitanje časopisov začeti, in meseca avgusta ali septembra na ta srečni začetek pristojna svečanost obhajati. Končno je skupščina izrekla, da je o šolskih praznikih vsem dijakom in bogoslovcem dovoljeno brez vsakega plačila ptujsko čitavnico obiskavati. Naročilo se bode 15 novin za čitavnico: 8 slovanskih, 1 francozk, 1 lašk, 1 madjarsk, in 4 nemške. — Opoldne se je sešel en del društveni-

kov k skupnem obedu, kar jih iz nenada razveseli izvrstni pevski zbor iz slovenske Bistrice, kateri je do poznega večera poslušavce razveseljeval z milim slovenskim petjem. Brž ko ne, se je v dvorani starodavnega Ptuja včera prvokrat slišala slovenska pesem v tako izbrani družbi. — Čitavnica že ima čez 160 udov; to je gotov dokaz, da bo pomogla resnični potrebi; zatega del se družijo v nji že zdaj skor vsi tisti našega mesta in okolice, kateri se po vednosti in socialni veljavnosti odlikujejo. — Predplačila za vse društvenike, kateri so do zdaj društvu pristopili, se računijo od 1. junija t. l.

Drvanja na Štaj. 18. junija. Nekteri prijatli so že vprašali, kaj neki molčim tako dolgo v naši odležni dolini, ali sem oplasen po kakem dogodjaju? Zato vas, ljube „Novice“ prosim, nesite zopet srčen pozdrav in sledeče vrstice vsem ljubiteljem našega naroda. Ljubezem pravega domorodca je neugasljiva, njegova skrb in volja neomahljiva, naj živi v kakih koder okolnostih; res je tudi malo razveseljivnih glasov prišlo k nam iz državnih in deželnih zborov itd. in težko je prepričavno odgovarjati na sto in sto milih vprašanj menj podučenim prostim Slovencem, na priliko: kako stojé naše reči, ali veljá slovenščina, kaj je zavolj šol in pisarnic, čemu se kri preliwa tam gori v Šlesvik-Holštajnu, kdo plačuje itd., vendar je bilo preteklo leto za nas slovenske goričane v telesnih, kakor tudi v duševnih in narodnih zadevah med bolj srečne šteto. Poleg obilnih zemeljskih pridelkov je dobila tudi duša dosti paše, posebno pri slovesnih tisočletnih obhajilih sv. Cirila in Metoda, v vsaki županii, pri velikih slovesnih besedah v Mariboru in Ljutomeru, in po lepem številu slovenskih knjig, med katerimi se posebno rado čita življenjepis našega nepozabljivega knezoškofa Slomškega. Ravno zdaj je tri leta minulo, kar so rajni škof mnogo župnij (far) po Slovenskih goricah obhodili, in še zdaj se stari in mladi ljudje žive hvaležnosti spominjajo preljubeznjivega gospoda. — Z veseljem ogledujemo letos žitne polja in vinske gorice, povsod se kaže dobro, le toliko, da čez tri tedne pozneje smo na času. Prigovor sicer pravi: „Vid je češinj sit“, al ni še letos nobene rudeče; sadja bo sploh malo, češpelj nič, nekoliko hrušek in jabelk; drugo je vse pomrznilo; tudi trta je trpela; vendar še kaže mnogo kavrnk; al to je skoraj gotovo, da takega vina ne bo od poslednjih let. O hudi toči je malo slišati; al sèm od sv. Medarda skoraj vsaki dan dežuje; prelepa trava je na nižjih travnikih precej zablatena, vendar bo enkrat tudi izstradana živinica obilo krme dobila. Denarja nam manjka, kakor mislim povsod, kjer razun znane težke pšenice se pri nas malo žita prodaja; živinoreja je skoraj na nič prišla, in čeravno je vino proti stroškom nizke cene, so se vendar posestniki mnogih vinogradov še najbolj opomogli; vidimo namreč, da se kmetijski in vincarski hrami (hiše) čedalje lepšajo in ponavljajo. Nenavadno dosti je letos tudi Lahov v naše kraje priromalo, ker domá stradajo in jim zaslužka manjka; največ je opekarjev in zidarjev, in zares so mnogo zmerniši in marljiviši od naših rokodelcev. Tudi jez sem takih najel pri zidanji nove hiše. Napredek kmetijstva mi je veliko veselje; že imam čez 500 sort sadja in 400 sort trt, o katerih hočem o pravem času kaj več govoriti zavolj sistematičnih slovenskih imen; postavil sem tudi prvi veliki kranjski kozolec v Slovenskih goricah. Bog daj zdravje in zadosti denarja, da vse dovršim; takrat je moja želja, da se tukaj mala slovenska „beseda“ obhaja, in na nemški meji slovenski mejnik postavi. Z veseljem sem v 24. listu „Novic“ čital, da je deželni poglavar kranjski ljubljansko kmetijsko in živinozdravniško šolo obiskal. Kadar o tej šoli kaj slišim ali čitam, vselej se je hvaležno spominjal, kajti tamkaj sem prvi

*) Od druge strani se nam piše, „da vse svečanosti, ki imajo biti ob izložbi zagrebški, so izročene „centralnemu odboru za izložbo“, in da ta bode v porazumljenji z oblastmi razredil vse potrebne reči. Sitna je res vsa ta homatija; al politične ni nikake zapreke pri vsem tem.“ Vred.

najkoristniši poduk za svoje gospodarstvo dobil, dalje pa so mi mile „Novice“ pomagale; črtim tedaj vse dušmane, naj se zovejo Deschmann ali kakor koli, ki obrekujejo to šolo, toliko koristno. Naj pridejo k meni gledat sadú te šole! Ne bojim se jih.

Jakopič.

V Brodeh 20. junija. „Kdor po svetu gré, mnogo zvé.“ Naključilo se je bilo, da tudi jaz sem užival počitnice. Čeravno že blizo 40 let star, drdral sem na svojih nožnih kolah kakor fantič kakih 16 let proti Frajbergu. Že stojim ob bregu šumeče Drave. Na Štirsko se pripeljavši srečujem učence, ki v koroški trg Frajberg v učilnico hitijo, pa me pozdravljajo: „Geklopt seine Jesu Krist.“ Silna nevolja me spreleti o tem blebetanji. Vprašam otroke, zakaj me ne pozdravljajo slovenski, ker nemški ne znajo. Odgovoré mi: „Gospod lerar nas učijo vse nemški; pravijo, da slovenski tako dobro znamo“. Grenak smeh me posili. Frajberg in okolica njena ima razun kakih 30 oseb, služnih na železnici, skoz in skoz trdo slovenske stanovnike; Božja beseda se pri obéh opravilih v maternem jeziku razklada. Če se slovenski otroci zategadel v nemškem jeziku podučevajo, ker domá slovenski marnajo, bi se doslednje tudi nemški otroci imeli podučevati v slovenskem jeziku zato, ker domá nemški govorijo. Se li godí to? vprašamo g. šolmojstra. Če pa ne, kako da veljá ravno za slovenske otročiče taka logika, da ji Bog pomagaj?! — Po krasnih livadah korakam naprej k svojemu vernemu prijatlu gosp. M. G. v Šent-Janž. Bilo je prijetno jutro; smehlja je milo solnce svoje žarke razprostiralo ter ž njimi griče in doline čarobno obsevalo in na rastlinah se v tisoč in tisoč biserih lesketalo. O rajsko veselje, ktereга bledi mestjan med stisnjenim zidovjem ne pozná! Zagledavši svojega prijatla mu hitim v naročje. O sladko čutilo, imeti prijatla vernega! Pomudivši se pri njem en dan, podam se v hribe v Rr. Nemila osoda pelje me memo šole, kjer učitelj in cerkvenik ob enem planinske otroke tudi v nemškem jeziku podučuje, čeravno bi sam ne znal na svetlo dati nemške slovnice. Bilo mi je na tem potovanji dosihmal, kot da bi v „rajhu“ potoval — in to vse sem doživel o ljudskih šolah, v katerih vendar jezikoslovje ni prvi nauk, ampak podučevanje priproste mladeži, da se za svoje življenje kaj nauči. Res! bal sem se že, da v teh krajih ne staknem za vsakim grmom kakega človeka, kakor je bil tisti „purgermajster“, ki je vse ponemčiti hotel in za neko robido na glas se učil: „ik piin, tue piist, erk piist.“ Al na stran s takimi žalostinkami, ker se nam kaj veselejšega ponuja! Na svojem potovanji prišel sem tudi v Šent-Jur k slavnemu našemu gosp. D. T. Bila mi je tû osoda premila. Nepopisljiva radost me navdá, ko tû se snidem z nekdanjim sošolcem, občečastitim pesnikom in skladateljem gosp. dr. G. J., pa z učenim Rusom gosp. Aleksandrom Trojanski-om. Nepozabljiv ostane mi ta spomin. Ne morem si kaj, da ne bi omenil tudi vrlega rodoljuba pri sv. Antonu v Pohorji, gosp. J. N., kateri akoravno zeló bolehen, otročiče v premilem maternem jeziku neutrudljivo podučuje in si tako nevenljive zasluge nabira za narod svoj. Le tako naprej, predragi mi slovenski bratje! Ne strašite se truda tam, kjer je največ uspeha upati, namreč v šoli. Skrbimo le za dobro podlogo, in predragi majki naši se bo potem lahko sezidalo trdno poslopje vesele prihodnosti.

Štantetov-Šentviški.

Iz Rodika na Krasu 12. junija. — Skrben gospodar obhodi in razgleduje sam vso svojo hišo in svoje posestva, da prepriča se z lastnimi očmi, kako je tû, kaj godí se tam. Takošen dober gospodar je pač Njih ekscelencija občespoštovani naš c. kr. deželni po-

glavar, gosp. baron Kellersperg. Živo prepričan, da Kras ostal bi vedno le gol in plešiv, dokler njegove goljave pogozdovale bi se le z besedami — bodisi še tako lepimi in košatimi — na papirji, živa ga je volja, naj začnó po soseskah napravljati se drevesnice ali drevne sadišča, kjer vzrejalo bi se vsakovrstno sadonosno in gozdno drevje v pogozdenje kraških plešin. Več dni zaporedoma potovaje po Krasu od kraja do kraja, obračal je slavni naš poglavar — da ne omenim družih potrebščin, katerih nobena ne uide njegovemu očesu — svojo skrb in pazljivost posebno drevesnicam in vsemu, kar zadeva toliko potrebno pogozdenje. Tega prepričali smo se 9. dne t. m. tudi Rodičani, kateri dan prevzvišeni g. poglavar počastil je s c. kr. namestniškim svetovalcem, g. Jetmar-jem vred, tudi našo vas s svojim obiskom. Naš prečastiti gosp. farman, Josip Schöpf, vnet ne le za večno blagost, nego tudi za časno srečo in korist svojih farmanov, nagovoril, rekel bi, prisilil je že pred nekoliko leti nas Rodičane, da napravili smo veliko srenjsko drevésnico; obdelovaje jo pod njegovim lastnim vodstvom, ki prizadelo mu je mnogo truda in dosti stroškov, izredili smo si že na tisoče sadonosnih in gozdnih drevesic, s kterimi zasajamo svoje vrte in pogozdujemo goličave. Obisk Njih prevzvišenosti namenjen bil je tedaj prav za prav le našemu g. farmanu, umnemu in izvrstnemu sadjorejcu v besedi in v izgledu, al tudi mi si v čast štejem dohod visokega gospoda in neizrekljivo veselilo nas je viditi, s koliko pomnijo in pazljivostjo ogledoval je našo drevésnico in celó podal se na daljno in strmo „gabrovo stran“, ktero po navodu g. farmana obsadili smo z borovci in drugimi drevesci, ter kako pazljivo poslušal je naše potrebščine in želje. Tudi v borno hišo kmetiško po razpadenih stopnicah je šel gledat sviloprejk. Kako nedopovedljivo mil in drag bil nam je glas slovenskega jezika iz poglavarjevih ust, ni treba mi praviti; le to še dostavljam, da priljudnost Njih prevzvišenosti pridobile so si za vselej srca vseh, ki smo ga vidili in ž njim govorili, in ko je po obedu odpeljal se dalje proti Novemu gradu, v čegar okraji na njegov ukaz vstalo je štirideset drevésnic, veselo-žalostni ozirali smo se dolgo za njim spremljaje ga v duhu z iskrenim in prisrčnim voščilom: Bog in cesar ohranita nam mnogo let poglavarja!

Iz Trsta 20. junija. Po pravici toži kranjski deželni odbor, da toliko malopridne drhali zlasti ženskega spola v Trst zahaja, ktera si ne služi kruha na poštenu poti in potem domači deželi velike stroške dela ali v bolnišnici ali porodnišnici. Čeravno je težko za petami biti vsaki cifi, vendar tukajšnja policija pridno zasačuje take ženske. Da je to resnica, povém vam, da od 1. avgusta 1863 do 1. sušca 1864 je policija 199 tacihi malopridnih žensk iz Kranjskega potirali na njih dom. Al komaj so domá, brž jih ima kurent zopet tukaj!

Iz Idrije 21. junija. V včerajšni seji je mestna naša županija sklenila, da stopi z doneskom od 50 gold. v vrsto tistih udov slovenske „matice“, ki se ustanovniki imenujejo. Ker vem, da bode ta pristop mnogim vesela novica, jo „Novicam“ brž naznanjam, pa še to dodam, da bode iz Idrije še veliko udov pristopilo dragi naši „matici“.*)

*) Odbor matičini je prejel po županu gosp. Höchtelnu že službeno pismo, ki mu naznanja pristop idrijskega mesta k matici. Odbor je s toliko večim veseljem sprejel to naznanilo, ker je Idrija županija prva, ki je zagotovila tej domači literarni napravi svojo pripomoč. Gotovo bode budiven izgled tudi drugim! Slava vrlim možem, ki so sprožili in sklenili to reč! Gosp. župan in c. kr. notar K. Höchtel in g.

Iz Ljubljane. Odbor matice slovenske je z odpisom sl. predsedništva c. kr. deželne vlade od 14. dne t. m. prejel po c. k. državnem ministerstvu 6. dne t. m. konečno potrjene, v že naznanjenih oddelkih predrugačene pravila (štatute), da jih društvo shrani v svojem arhivu. Zdaj še le se morejo po vsem veljavne pravila natisniti, da jih prejmejo udje in tudi poročniki (mandatarji).

— Gospod Kalliano je zdaj dobil za prihodnjo zimo gledišče ljubljansko. V svoji vlogi deželnemu odboru obeta tudi včasih slovenske igre. Vederemo!

— Drugi natis gospod Peter Kozlerjevega „zemljovida slovenske dežele in pokrajin“ pride mnogo pomnožen in popravljen kmali na svetlo.

— V nedeljo zvečer ob 6. uri bilo je slovesno izročevanje traka za zastavo „Južnega Sokola“ v zalo okinčani telovadnici na g. Frölihovem vrtu. Povabili so Sokolovci k tej izročbi ude ljubljanske čitavnice. Velika množica ljudstva se je snidla na vrtu pa tudi zunaj vrta k tej svečanosti, čeravno so žugali s hudo nevihto črni oblaki. Malo pred 6. uro prišlo je društvo „Južnega Sokola“ vredjenih vrstah s svojo zastavo, zdaj še samico, na vrt in naredilo trivogalnik. Na to stopi gospodičina Melanija Hohn-ova pred Sokolovce in v imenu dariteljic, ljubljanskih domorodkinj, jih pogumno nagovori tako-le:

V telesu zdravem duša zdrava:
To na svetu je sreča prava.

„Resnico tega pregovora nam spričuje navadni pregovor in lastna skušnja. Saj če je telo slabo, bolešno, težavno, se tudi duh prosto gibati in človek na svetu prave sreče imeti ne more. Potrebno je torej, da se duša zdrava ohrani v telesu zdravem.

To potrebo so spoznali že nekdanji modrijanje. Živo so tedaj priporočevali, naj si mladenči vadijo duha, naj si blažijo srce in mikajo um, zraven pa naj nikdar ne pozabijo, likati si tudi telesa. V ta namen naj si vadijo telo, da si ga z raznimi telesnimi vajami utrdijo, okrepčajo in olikajo. Kmali se je pokazala koristnost tacihi telesnih vaj, ne le pri posameznih osebah, ampak pri celih narodih.

Kteri so jih gojili, zlasti vzajemno z dušno omiko, so krepko rastli na duhu in telesu, v notranji in vnanji olik; drugi pa so hirali in pešali in nazadnje, kakor Sibariti, v mehkužnosti propali!

Lepo so gojili to umetnost Slovanom sorodni slavni stari Grki. Na polji olimpiškem zbirali so se v ta namen v starodavnih časih.

Očitno so se vadili in skušali v telesnih vajah in gibah, jako so se borili, gledavci jih spodbadali, pesniki jim peli, in kdor je dobil zmago, dobil je tudi venec slave; v časti in slavi so ga spremljali domú in hvala mu je donela od ust do ust.

Tako so nekdanj poslavljali to umetnost!

In ali nam zdaj ni ravno tako potrebna? Kdo more tajiti njeno koristnost? Ali ni lepo, da kakor v drugih vednostih napredujemo tudi v tej?

In ravno Vi Sokolovci! ste tisti vrli možaki, ki ste spoznali potrebo, korist, in lepoto te umetnosti in ste jo jeli djansko gojiti in sicer lepo po domače, v duhu narodnem, po slovensko! Saj ste Slovenci in dobro veste, da če ima biti kaka naprava ljudstvu kranjske dežele v prid, mora biti narodna, mora biti slovenska, ker naše kranjsko ljudstvo je slovensko!

Narod, ki čisla se sam, čislajo ga tudi drugi. Nasproti pa — „kdor zaničuje se sam, podlaga je ptujčevi peti“, poje naš Koseski. — Podlaga ptujčevi peti Vi no-

čete biti. Prav je to, da se ne zaničujete sami, da ne hrepenite po ptujem perji, po ptujem lepotičji! Domača je Vaša noša, domač je Vaš bratovski pozdrav, od nekdanj slavnoznani kranjski orel krasi prapor Vaš. Vi tedaj ne zatajujete slovenske dežele, kjer ste rojeni, temuč jo očitno priznavate. In tako mora biti. Kako bi sosed mogel spoštovati tvojo deželo, če je ne spoštuješ ti sam; kako če čislati njen jezik, ako ga ne čislaš ti sam?

Slava tedaj Vam, Sokolovci, sini slovenske matere, ker se za lepo in hvalno reč lepo in hvalno poganjate.

Kar pa veseli sinove mile naše domovine, veseli tudi hčerke njene. Tudi nam Slovenkam, hčeram slovenske matere, je mar slovenska olik, olik slovenskega „uma in dlana.“ Kakor hčerke družih narodov čutimo tudi me Slovenke živo, in želimo pospeševati to, kar je narodu, kar je naši ljubljani domovini v blagor in slavo. Tudi me nočemo zaostati za hčeram družih narodov, ne se sramovati samih sebe, naše dežele, našega jezika, tudi me nečemo se podlagati ptujčevi peti! Čas je, da sploh vstanemo iz dolzega narodnega spanja, da se Kranjec in Kranjica, Slovenec in Slovenka ponaša z svojo slovensko národnostjo, kakor se ponaša Nemec z nemško, Lah z laško, Madjar z madjarsko. Kaj samo sinovi in hčere kranjske dežele tajili bi, kar so v resnici, namreč Slovenci in Slovenke? Saj hoté ali nehoté ne morejo kaj družega biti, ker so tukaj rojeni. Če kranjske dežele sin in hči ktero drugo trdi, se revež moti ali pa hudobno laže!

Ženski spol družih narodov je zvest svoji domovini, svojemu domačemu jeziku in ga nikdar in pred nobenim ne zatajuje. „Biti slovenske krvi, bodi Slovenca ponos!“ — mora tedaj biti tudi naše geslo.

Treba je, da svetu pokažemo pri vsaki priliki to svojo zavednost. In taka prilika nam je ta, da podamo Vam, jaki Sokolovci! v kinč Vašega prapora tale trak. Rudeč je; živa rudeča barva naj Vam kaže, da tudi naše srce živo bije za dom in narod, — da je pretekla čas, ko je mogel ptujec se nam posmehovati in nas zaničevati očitovaje: to je dežela in v njej rod, kteri še svoje domovine, svojega domačega jezika dobro ne pozna, kteri se celó sramuje svojega roda in jezika ter se le po ptujem šemari. Spominja naj ta barva, da res nam je ponos, biti slovenske krvi!

Cvetlice „Spomenčice“ vtane naj Vam kažejo, da tudi me hčere kranjske dežele pomnimo svojih dolžnost do slovenske domovine svoje in do Vas!

Kakor se vjemajo cvetlice te, naj se vjemajo v slogi in bratovski edinosti Sokolovci slovenski, ker „Sloga jači, nesloga tlači.“ Kakor cvetlice, naj se vjemajo v rodoljubji hčere in sinovi matere Slave!

Sokola imate na vrhu prapora. Kar je sokol med ptiči, to je Sokolovec med mladenči. Naglo ko bi trenil, šine sokol po zraku in se ziblje pod milim nebom. Kako prijetni, urni in lepi so njegovi gibljeji; kako pogumno in urno naskaka in naletuje celó močnejšega sovražnika! Taki bodite tudi Vi slovenski Sokolovci. Vadite si ne le duha ampak tudi telo.

Pa še drugi pomen ima sokol na Vašem praporu! Viteze in junake svoje zovejo v narodnih pesmih krvni bratje naši, iskri Srbljani, „sokole“; plahe in bojazne odpadnike in izdajavce pa imenujejo „kukavice.“

Me slovenske hčere nočemo biti „kukavice“, nočemo se sramovati domače besede in noše, in v svesti smo si, da tudi Vi ste in ostanete sokoli z besedo in djanjem in da se tedaj po izgledu starih slovanskih junakov hočete boriti z moško slovensko besedo in s poštenim kranjskim vedenjem z nami vred vedno in stanovitno za slavo naše očetnjave, za čast kranjske dežele.

Sprejemite tedaj dobrovoljno ta trak, ki ga ovezemo danes zastavi Vaši, v spomin, da tudi sestre Vaše živo priznavamo plemeniti Vaš namen v blagor premile nam domovine, katero naj pod krilo svoje vzame večni Bog!“ —

Govor ta, poln živega domoljubja, globoko prešine Sokolovce, ki ga odzdravijo z gromovito prislovico sokolovo: „Na zdravje!“ in ko govornica pripenja trak zastavi, pojó sokolovci „Naprej zastava slave.“ Ko je trak pripet zastavi, se zahvaljuje društva načelnik gosp. dr. Etbin Costa v imenu društva blagim gospem in gospodičinam, ktere so se tako domoljubne in društvu tako prijazne kazale in povdarja pomenljivost traka, kterege lastnost je, da veže. Naj tedaj — pravi navdušeni govornik — ta trak tudi nas veže z zastavo našo, s čitavnico našo, od ktere ravno izvira to prekrasno darilo, in z narodom našim slovenskim, kterege k zmiraj večji izobraženosti, k zmiraj večem blagru po tacih národnih zavodih pripeljati se trudimo. V tacem smislu govoreč končá načelnik govor z navdušenim kliem „živila ljubeznjiva govornica“, „živile blage driteljce, ljubljanske domorodkinje“. In „živile“ je donelo od vseh strani v zahvalo njim, ki jo v resnici zaslužijo. — Krasni trak iz rudeče svile, ki veljá okoli 115 gold., ima srebrni napis: „Ljubljanske Slovenke južnemu Sokolu 1864“, okoli kterege se lesketajo vvezene sreberne spomenčice (Vergissmeinnicht). — Po končanih govorih začela je igrati godba tukajšnjega c. kr. topničarskega polka, in sokolovci so začeli kazati svojo gimnastično umetnost. Al kmali se močen dež vlije, tako, da se društvo umakniti mora v prostorno telovadnico. Ker pa ondi ni toliko orodja bilo in priprave za telovadje, se je program hipoma premenil in „mokremu Perunu“ ali „Jupiterju pluvii“ vkljub so se zasukali pričujoči v prav živahni ples, kateri je veselo trpel čez deveto uro in med katerim so posamesni Sokolovci, kolikor je bilo na tem mestu mogoče, nekoliko svojih umetnosti izpeljevali, ki so bile sprejete z občno glasno pohvalo, ktero so res tudi zaslužile. Tù smo očitno vidili, kolikšno veselico nam je skazil nemili naliv. Ne moremo si kaj, da bi še posebne hvale ne izrekli res izvrstnim in nevtrudljivim gosp. predsokolevcem, katerih velika zasluga je, da v tako kratkem času so sokolovci že tako visoko stopnjo gimnastične izurjenosti dosegli, ktere ne bil verjel, kdor sam ni vidil. Živo smo vse to viditi, se spominjali danes zopet Vodnikovih besed, ki jih je pel rojakom svojim na hvalo, rekši:

„Za uk ste prebrisane glave,
Pa čedne in trdne postave“ itd.

Ni tedaj čuda, da „Sokola“ načelnik g. dr. Costa je srčno svoje veselje očitno razodel nad tako lepem napredovanji te umetnosti domače in da v spominek spominka, s katerim so danes poslavlile domorodkinje ljubljanske društvo „Sokolovo“, je poklonil v ličnem natisu popotnico (marš) „Južnega Sokola“, ki ga je g. Miroslav Vilhar zložil za glasovir.

— Od častite rodovine rajnega dr. Raka so prejele „Novice“ 22. dne t. m. sledečo zahvalnico:

Za premilo in častitljivo spremljevanje na gomilo našega najljubeznjivšega sopruga in očeta — posebno pa vrlemu pevskemu zboru čitavničnemu — se presrčno zahvaljuje
Rakova rodbina.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Pomenki, ki so jih imeli v Kisingen-u in Karlovih Varih cesar avstrijski, car ruski in kralj pruski, ktere

so spremljevali prvi njih ministri, so končani. Kaj so sklenili, nobeden še ne vé, čeravno se mnogo ugibljuje o vzajemnem postopanju zarad poljskih, ogerskih, laških in danskih zadév. Nj. veličanstvo cesar Franc Jožef so prišli 25. dne t. m. popoldne na Dunaj nazaj. — Nevarnost, ktera žuga evropejskemu miru iz homatij šlesvik-holštajnskih zdaj, ko je vse upanje mirne sprave v londonski konferencii po vodi splavalo, nadvladuje v tem trenutku vse druge politične zadeve; brž ko ne se je danes (v pondeljek) že vnel drugi del vojske, ktera se utegne v veliko evropejsko vojsko preestrojiti, ako Angleži pomagajo Dancem, nemški zavezniki pa Prusii in Avstrii. Ni tedaj čuda, da ta novica zdaj obrača pozornost vsega sveta na-se in da stresa celó sedanje angleško ministerstvo tako, da brž ko ne bode padlo in drugo ministerstvo stopilo na mesto Palmerston-ovo in Russel-ovo, ker kraljica angleška noče vojske. Ali pa bode dobila ministerstvo, ki se bode móglo ustaviti vojski, malo je upanja, kakor časniki pripovedujejo iz Londona. Kmalí se bo zvedilo, kaj svetu prinese prihodnji čas. — Dunajsko društvo za zavarovanje bolnikov in življenja pod imenom „Austria“ je razglasilo te dni popis svojega gospodarstva v letu 1862. in 1863., iz kterege se vidi, da to društvo šteje 24.683 udov, ki so zavarovali 5 milijonov in 844.775 fl. — Strašne nevihte so razsajale pretekli teden v več krajih Galicije in Erdelje (sosedne ogerske dežele). Ploha s silnim viharjem in toča je taka bila, da je škoda na polji grozna; mnogo živine pa tudi nekoliko ljudi je konec vzelo. — Nj. velič. cesar so s sklepom od 3. maja dovolili, da stanovavci reške županije smejo s poprom, kafro, žebinci (nagelnovimi žebicami) in prežganím oljem po hišah trgovati (kramariti) in da nekterim smejo tudi 14- do 19letni otroci to kramo nositi. — Vlada je zasledila veliko gnezdo v laških Tirolih in na Laškem, v katerem ponarejajo avstrijske bankovce; zlasti v Milani so tacih ljudi že več zaprli. — Vojaška sodnija je v Galiciji obsodila te dni 21 ljudi, ki so bili z knezom Sapiehom vred zapleteni v prekucijske namere; o knezu Sapiehu, ki je všel v Pariz in se odtegnil preiskavi, še sodba ni sklenjena. Državni poslanec Rogavski je izpuščen, ker se mu krivda ni mogla izkazati. — Zopet je počil glas, da cesarica francoska Eugenia potuje v Rim in sicer mesca oktobra, in da se ondi snide s kraljico španjsko. — V Tripoli se je vnel strelni prah (smodnik) v velikem magacinu; s tako silo ga je razgnalo 30. maja ob treh popoldne, da je ubilo 517 ljudi (300 domačih, 12 Maltancev in 5 judov); potres je bil tak, da je podrl veliko hiš in da vse bližnje hiše so se zibale; mnogo mestjanov je bežalo na ladije. — Hud sum letí od francoske vlade na Abd-el-Kadra, da ima on svojo roko vmes, da se je poslednji čas vnel znani punt v Algieru, ki francoski vladi dela sive lase; zato ostro čuje nad starim emirom.

Kursi na Dunaji 27. junija.

5 % metaliki 70 fl. 10 kr.	Ažijo srebra 14 fl. 50 kr.
Narodno posojilo 79 fl. 60 kr.	Cekini 5 fl. 51 kr.

Loterijne srečke:

V Gradcu	} 25. junija 1864:	6. 77. 67. 23. 40.
na Dunaji		63. 81. 21. 76. 53.

Prihodnje srečkanje v Gradcu in na Dunaji 23. julija

V Trstu 22. junija 1864: 65. 2. 9. 80. 1.

Prihodnje srečkanje v Trstu bo 2. julija 1864.